

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch (przewodniczący)

SSN Małgorzata Bednarek

SSN Ryszard Witkowski (sprawozdawca)

w sprawie **A. S.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 24 maja 2023 r.
wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego
prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z 28 października 2011 r., sygn. II AKz 324/11,
utrzymującym w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w Olsztynie
z 6 października 2011 r. sygn. akt II Kop 5/10,
w przedmiocie zażalenia na postanowienie Sądu Najwyższego
z 13 września 2022 r., sygn. IV KO 27/22 o odmowie przyjęcia wniosku skazanego
o wznowienie wskazanego wyżej postępowania - z powodu jego oczywistej
bezzasadności,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. w zw. z art. 437 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

A. S. został skazany wyrokiem Sadu Okręgowego w E. (Niemcy) z 13 grudnia 2005 i (sygn. 22a Ks [...]) za przestępstwo morderstwa w połączeniu z rabunkiem i następstwem śmierci w oparciu o § 211 ust. 1 i 2, § 251 i § 52 kodeksu karnego niemieckiego) na karę dożywotniego pozbawienia wolności. Władze niemieckie wystąpiły o przejęcie przez Polskę skazanego do dalszego wykonania

kary pozbawienia wolności z zastrzeżeniem, iż odbędzie on co najmniej 15 lat pozbawienia wolności.

Postanowieniem z 6 października 2011 r. sygn. akt II Kop 5/10, Sąd Okręgowy w Olsztynie na podstawie art. 611c § 1 i 2 k.p.k., 114 § 4 kk, art. 9 ust. 1 lit. b) w zw. z art. 11 ust. 1 i 2 Konwencji o przekazywaniu osób skazanych sporządzonej w Strasburgu dnia 21 marca 1983 ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską i ogłoszonej w Dz. U. z 1995 r. Nr 511, poz. 279 – określił kwalifikację prawną czynu A. S., za który skazany został wyrokiem Sądu Okręgowego w E. (Niemcy) z 13 grudnia 2005 roku (sygn. 22a Ks [...]) wg prawa polskiego przyjmując, iż jest to przestępstwo wyczerpujące dyspozycję art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zb. Z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i wykonaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podlega maksymalna za to przestępstwo kara, tj. kara dożywotniego pozbawienia wolności, a także, że skazany A. S. może ubiegać się o warunkowe przedterminowe zwolnienie po odbyciu co najmniej 15 lat z orzeczonej wobec niego kary dożywotniego pozbawienia wolności. Orzeczenie to zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 28 października 2011 r. sygn. akt II AKz 324/11.

Pismem z 28 stycznia 2022 r. skazany wystąpił o wznowienie powyższego postępowania, argumentując, że na skutek przejęcia do dalszego wykonywania na terytorium Polski orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności doszło do „pogorszenia sytuacji prawnej”, m.in. na skutek określenia okresu 15-letniego, po którym będzie mógł ubiegać się o warunkowe przedterminowe zwolnienie.

Postanowieniem z 13 września 2022 r. sygn. sygn. IV KO 27/22, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku o wznowienie wskazanego wyżej postępowania – z powodu jego oczywistej bezzasadności, albowiem autor wniosku nie przytoczył żadnych konkretnych, odnoszących się do sprawy okoliczności, które mogłyby w najmniejszym stopniu uprawdopodobnić wystąpienie podstaw wznowieniowych.

Postanowienie to zostało zaskarżone przez A. S., który w piśmie datowanym na dzień 5 października 2022 r. wyraził swoje niezadowolenie ze sposobu rozstrzygnięcia sprawy, wskazując, iż wzmiankowe we wniosku pogorszenie jego sytuacji procesowej wynikało z nieuwzględnienia w kwestionowanym postępowaniu

akt sprawy niemieckiej o sygn. 70J2-04/04 i wydanej tam decyzji z 5 kwietnia 2007 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne. Skarżący w swym zażaleniu w istocie nie przedstawił żadnych argumentów, które wskazywałyby na to, że zaskarżone postanowienie jest błędne, wydane z naruszeniem prawa, czy niedostrzegające argumentacji skazanego przedstawionej w uzasadnieniu.

Zgodnie z art. 545 § 3 k.p.k. – sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, bez wzywania strony do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. W myśl tego przepisu sąd nie rozpoznaje merytorycznie wniosku, nie bada więc także jego zasadność pod kątem ewentualnych podstaw wznowienia. Natomiast wniosek taki podlega kontroli o charakterze *quasi* formalnych, pod kątem hipotetycznej możliwości wznowienia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 25 września 2015 r., II KO 49/15).

Analiza złożonego przez A. S. wniosku oraz uzasadnienie zaskarżonego postanowienia Sądu Najwyższego z 13 września 2022 r., prowadzi do konkluzji, że zasadne jest wyrażone tam przekonanie o oczywistej bezzasadności przedmiotowego wniosku. Trafnie w nim wskazano, iż katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. Wśród nich nie mieści się merytoryczna kontrola zasadności stanowiska sądów powszechnych w zakresie wskazanym w żądaniu sformułowanym w zażaleniu.

W osobistym zażaleniu skazany nie podniósł zarzutów ani argumentów bezpośrednio dotyczących zaskarżonego postanowienia. W szczególności nie zaprezentował żadnych okoliczności świadczących o tym, iż zaskarżone orzeczenie zostało wydane z naruszeniem prawa bądź też zostało oparte na wadliwie dokonanych ustaleniach faktycznych. Ograniczył się jedynie do powtórzenia, iż jego

sytuacja prawna uległa pogorszeniu, uzupełniając argumentację o wskazanie przyczyny takiego stanu rzeczy. Tymczasem zażaleniowa kontrola trafności decyzji Sądu Najwyższego podjętej w trybie art. 545 § 3 k.p.k., nie polega na ponownym rozpatrzeniu wniosku uzupełnionego o ewentualną nową argumentację, ale dotyczą tych samych okoliczności. Rolą Sądu Najwyższego orzekającego w trybie art. 545 § 3 zdanie drugie k.p.k. jako sąd drugiej instancji jest co do zasady, sprawdzenie, czy zasadnie, zgodnie z prawem oceniono, że wniosek o takiej, a nie innej treści powinien zostać uznany za bezzasadny w stopniu oczywistym. Inne rozumienie omawianej instytucji oznaczałoby, że w postępowaniu zażaleniowym Sąd Najwyższy byłby organem ponownie oceniającym ten sam wniosek, a nie sposób jego rozstrzygnięcia w pierwszej instancji (zob. postanowienie SN: z 26 września 2018 r., IV KO 119/17; z 9 października 2018 r., III KO 64/18 i z 29 marca 2022 r., V KZ 10/22).

Mając powyższe na uwadze, wobec niestwierdzenia istnienia jakichkolwiek okoliczności dających asumpt do przyjęcia oceny, iż rozstrzygnięcie w przedmiocie odmowy przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania w związku z jego oczywistą bezzasadnością jest wadliwe, postanowiono jak w sentencji postanowienia.

W tej sytuacji również wniosek skazanego o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu uznano za bezprzedmiotowy. Możliwość wniesienia zażalenia w postępowaniu zainicjowanym osobistym wnioskiem o wznowienie postępowania nie została bowiem obwarowana przymusem adwokacko-radcowskim (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2021 r., V KZ 20/21).

(BB)

[ms]

